

RECENSIE Veel openluchtspektakel tijdens de openingsdagen van zomerfestival in Heerlen

Cultura Nova start met wisselende kwaliteit

door **Jos Prop**

In de negentiende editie van het Heerlense zomerfestival *Cultura Nova* staat het woord 'metamorfose' centraal. Dit woord past de stad zoals Assepoester het schoentje, want Heerlen beleefde een opmerkelijke (culturele) lente. Het Duitse gezelschap Pan.Optikum mag de aftrap verrichten. Ik zie acteurs op hoge rijdende plateaus over het schouwburgplein heen en weer rollen en luister naar hun veel te trage, bombastisch gedecoreerde teksten. Hun mythisch sprookje voor alle leeftijden overgieten ze met emmers moraal. Na drie kwartier verlaat ik, net als vele anderen, het plein. Want groepen als deze creëren zelf het vuur waaraan ze zich branden, leggen zelf het rookgordijn aan dat het gemis aan kwaliteit aan het oog moet onttrekken en spelen de voorstelling hoog in hun zelfgebakken lucht. Ook de met veel tamtam aangekondigde Franse groep Théâtre du Centaure doet me denken aan het sprookje van de nieuwe kleren van de keizer. Ondoordringbaar promotioneel proza moet hun optreden voorzien van de nodige artistieke pretenties. Natuurlijk leveren de paarden en hun ruiters in de zandgroeve prachtige plaatjes op en tonen de filmprojecties op de glooiende zandhellingen sferische beelden. Maar na negentig minuten vol gelijksoortige indrukken legt mijn verbeelding het bijltje erbij neer. Zij wordt om zeep gebracht door een slecht uitgesproken begeleidende tekst bij de expressieve bewegingen van een verliefde bijna-samen-smelting van ruiter en paard. In het stijlvol gerenoveerde Patronaat speelt het Huis van Bourgondie een heerlijke voorstelling over de mensen van het Vlaamse dorp Ramskapelle. Drie actrices tonen de perikelen tussen de dorpsbewoners op de dag dat de plaatselijke kermiskoers verreden wordt. Met verve en vol enthousiasme springen ze vakkundig van de ene rol in de andere en ook hun samenzang klinkt als een klok. Het stuk is gees-

tig en onderhoudend en zit vol originele vondsten (het werken met de gefingeerde camera bijvoorbeeld). Maar dit heerlijke amusement graaft net niet diep genoeg om ook te ontroeren of pijn te doen.

De Franse groep Théâtre de la Mezzanine is terug met een overdaad aan scènes die zich simultaan afspelen op verschillende plekken op een speelvlak die onder water is gezet. Al dat geploeter toont in grove schetsen en met veel watergespetter clichépatronen van menselijk gedrag, gevangen in de beperking van ruimte, tijd en omstandigheid. De waarneming van het publiek wordt eveneens begrensd.

Wij mogen rond de omheining lopen en naar binnen gluren door luiken die de acteurs naar believen openen en sluiten. Aan het slot klapt een wand open en kunnen de spelers uit hun gevangenis ontsnappen. Einde oorlog. Einde nachtmerrie. Vrijheid. Vrede. Zo iets. Deze vormgeving onderstrept ten overvloede het gegeven dat een mens altijd maar een stukje van de werkelijkheid kan zien vanuit een vaak gemanipuleerd of vooringenomen perspectief. En dat er tegelijkertijd nog vele andere werkelijkheden bestaan die zich aan zijn waarneming onttrekken. Zo brengt deze natspetterende voorstelling toch een niet onzinnig accent aan. Overigens is de interessante coproductie *Wunschammer* van het Vervolg en Theater K uit Aken, die begin juni al in première is gegaan, nog tot en met zondag in de Duitse keizerstad te zien.

